

גיליון מס' 450 פרשת וישב
תשפ"ב שנה עשירית

לזכות ידידינו החשוב שיראה ברכה
והצלחה בכל הענינים

להקדשות ע"ג הגליון
ניתן לפנות למס' 053-3145900

דברי שלי"ה

ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ה קניבסקי שליט"א

מעניני הפרשה

שבע שנים שקדם ביאת הגואל

הילכו שנים יחדו בלתי אם נועדו (הפטרט וישב עמוס ג' ג')

הנה בפסוקים הבאים מונה הנביא שבע שאלות, ונראה שהוא מכון כנגד מה שאמרו חז"ל בסנהדרין (צ"ז א') על שבע השנים קודם שבא בן דוד, וכדלהלן.

א. הילכו שנים יחדו בלתי אם נועדו? - כלומר שהוא דבר משונה שילכו שנים יחדו בלי שנועדו מראש, וכנגד זה הוא מה שאמרו שם בגמרא: "שנה ראשונה מתקים מקרא זה, והמטרת על עיר אחת ועל עיר אחת לא אמטיר", שהוא דבר משונה שאין הגשם יורד על שני מקומות סמוכים זה לזה, ובודאי רק מן השמים כן.

ב. הישאג אריה ביער וטרף אין לו? - כי דרך האריה לשאג כשכבר הטרף בידו, וכאן הוא שואג ועודנו רעב, וכנגד זה "שנה שניה חיצי רעב משתלחים", והוא סימן לרעב גדול.

ג. היתן כפיר קולו ממעונתו בלתי אם לכד? - והוא גם דבר משונה שכפיר (אריה צעיר) יתן קולו ברעב, וסימן לרעב גדול - "שלישית רעב גדול ומתים אנשים ונשים וטף חסידים ואנשי מעשה, ותורה משתכח מלומדיה". שהרעב לוכד את האנשים כמו כפיר שלוכד את טרפו. ומכאן והלאה הוא כבר תחילת הישועה:

ד. התפול צפור על פח הארץ ומוקש אין לה - וכי יתכן שצפור תפול למלכודת ואין במלכודת מוקש לתופסה, והרי בודאי אלולא אותו מוקש, שהוא איזה דבר מאכל, לא היתה נתפסת. וכנגד זה 'ברביעית שובע ואינו שובע', והוא אותו ענין שהשובע מתפשט תחת הרעב ונהיה טוב יותר.

ה. היעלה פח מן האדמה ולכוד לא ילכוד - וכי יתכן לצפור להשתחרר מן המלכודת, והרי אחרי שהיא לכודה, אפילו תברח עם המלכודת תשאר לכודה - "חמישית שבע גדול ואוכלין ושותין ושמחין ותורה חוזרת ללומדיה", והוא אותו הענין שאחרי שעלה השובע, כבר בני אדם מתחילין לשמח ותורה חוזרת, ושוב אין השובע נעזב מהם.

ו. אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו? הרי בודאי הכל נחרדים לשמוע קול שופר המכריז על אויבים שבאים, וכנגד זה "בששית קולות" המבשר על בואו של בן דוד, וכולם חרדים ומחכים.

ז. אם תהיה רעה בעיר וה' לא עשה - הרי אם הקב"ה לא צוה, הרעה לא תבוא, - בשביעית, מלחמות" שהקב"ה צוה שיהיו!

ומסים הפסוק ה' אלקים דבר מי לא יבא - מי לא יחרד ויבין אל לבו ויקשיב לנבואת השם, ומי שיקשיב ויהיה לו לב בשר יזכה לגאולה, ויהיה בעצמו נביא, כדכתיב (יואל ג' א') והיה אחרי כן אשפוך את רוחי על כל בשר וניבאו בניכם ובנותיכם וגו'.

בשנת תשע"ה שנת השמיטה, עורר רבנו לפנינו ולאחריה הרבה מאד על ביאת המשיח. הוא הראה את דברי הגמרא הנ"ל, במוצאי שביעית בן דוד בא, וזרז להתחזק ולחזק מאד את החקלאים שומרי השביעית. באותה שנה אף היתה קבוצת אנשים שלחמו בהנהגתו של רשכבה"ג מרן הגרא"ל שטינמן זצוק"ל, ורבנו ראה בזה מסימני ביאת המשיח.

במוצאי שנת השמיטה (סיון תשע"ו) ביקר אצל רבנו, הגאון רבי משה שטרנבוך שליט"א ותנה בפניו כמה מצרות הכלל, ובפרט צרות תלמידי חכמים ואנשי תורה, ורבנו הראה לו את הגמרא בשלהי כתובות (ק"ב ב') דור שבן דוד בא קטגוריא בתלמידי חכמים, ואמר לו, הנה סימן זה נתקים בשלמות, באשר בדור זה לצערנו מהדרין בסימן זה רח"ל. (שבענו מטוביך)

להעברת שמות לתפילת רשכבה"ג מרן שר התורה

הגר"ח קניבסקי שליט"א בזמן המסוגל הדלקת נר חנוכה

ועד הרבנים לענייני צדקה בארה"ק 1-800-22-36-36

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: divreysiach+subscribe@googlegroups.com

ניתן לתרום ולהקדיש ע"ג הגליון לע"ג, לרפואה ולהצלחה וכד', נשמח לקבל עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.

וציותי את ברכתי
הלכות שביעית ממרן הגר"ח קניבסקי שליט"א

זהירות מלהפסיד פירות שביעית

הפסד בידים

א. חז"ל דרשו לאכלה – ולא להפסד, ולכן אסור להפסיד פירות שביעית בידים כגון לזרוק לאשפה שיש שם אוכל רקוב, או להניחם בשמש, או במקום שיגיעו זבובים או צפורים שעל ידי זה מפסידים מאכילת אדם.

שיירי מאכל

- ב. שיירי מאכל שבצלחת או בכלי אף שבד"כ אנשים זורקים לאשפה, מ"מ בשביעית, הדין הוא שכל שדרך אנשים החסים על ממונם לשמור – אין לזרוק. ואפילו נשאר מעט מאוד בכלי שאכלו בו אין לזרוק, אכן אם נדבק מעט לכלי וכן פירורים שאין רגילות כלל לאכול א"צ לשמור ומותר לשטוף הכלי כרגיל.
- ג. מיץ היוצא מהעגבניה שחותכים לפרוסות, יש בו קדו"ש אך אם הוא טיפות מועטות שאין רגילות כלל לאכול אין בו קדו"ש וכנ"ל.

הפסד הבא מאליו

- ד. אינו חייב למנוע הפסד שבא מאליו, ולכן, אינו חייב להכניס מרק שיש בו ירקות קדו"ש למקרר שלא יתקלקל.
- ה. מותר להתחיל לאכול פרי או ירק של שביעית, אף שיודע שלא יסיים אותו, והנותר יתקלקל, כי אין זה איבוד פירות שביעית ממש.
- ו. במקום הילוך בני אדם, אם רואה פירות שביעית שמונחין על הארץ, צריך להגביהם או להזיזם כדי שלא ידרכו עליהם ואז הוא הפסד בידים.

מתוך ספר שיח השמיטה - אוצר פסקי רבינו הגר"ח קניבסקי

יפה מראה

מצוה חביבה

רמב"ם פ"ד מחנוכה הי"ב "מצות נר חנוכה מצוה חביבה היא עד מאד וצריך אדם להיזהר בה" בכל המועדים לא נזכר ברמב"ם ענין זה של חביבות, ומאי שנא מצות חנוכה יותר מסוכה או פסח,

אלא ביאר רבנו ('שיח חנוכה ופורים') דכוונת הרמב"ם לומר חביבותה אע"פ שמצות חנוכה היא דרבנן, ומפני מה חביבותה כתב הרמב"ם "כדי להודיע הנס ולהוסיף בשבח הקל והודיה לו וכו' ולכך אפילו אין לו מה יאכל אלא מן הצדקה שואל או מוכר כסותו ולוקח שמן ונרות ומדליק וכו'.

לחביבות הימים, נדב בשנה שעברה אחד ממקורבי רבינו, מפה נאה ומיוחדת לעמוד הש"ץ, עליה רקום דוגמא נאה של מנורת החנוכה. התמונה צולמה בחדרו של רבינו שליט"א חנוכה תשפ"א.

ליצירת קשר: ✉ ig0533145900@gmail.com

🕍 רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק

☎ 053-3145900 📠 077-2092005

ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת,

יש לחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585-7630585 שולחה-1586

קהילות 073-2757000 שולחה-4310